

GENESIS

Seper Beresit

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Excursus: Probleempassages in de brieven van Paulus

Benadering & methode

De beginselen: recapituleren Genesis 1&2

De belofte(s)

De probleempassages: 1Kor.14:34,35; 1Kor.11:1-16; 1Tim.2:11-15; Ef.5:22-33

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Excursus: Probleempassages in de brieven van Paulus

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Probleemtekst: 1Tim.2:10-12

8 Ik wil dan dat mannen in elke plaats bidden met opheffing van heilige handen, zonder toorn en twist.

9 Evenzo dat ook vrouwen zich tooien in waardige kleding met bescheidenheid en ingetogenheid, niet met haarvlechten en goud of parels of kostbare kleding;

10 Maar -zoals het vrouwen past die belijden godvrezend te zijn- door goede werken.

11 Een vrouw moet zich stil, in alle onderdanigheid laten leren;

12 maar ik sta aan een vrouw niet toe dat zij leert of over een man heerst, maar zij moet stil zijn.

13 Want Adam is eerst geformeerd, daarna Eva;

14 en Adam werd niet verleid, maar de vrouw werd verleid en viel in overtreding.

15 Maar zij zal bewaard blijven tijdens het ter wereld brengen van kinderen, als zij blijven in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid.

- ❖ Timotheüs is geen 'voorganger' maar een rondtrekkende medewerker van Paulus
 - ❖ Timotheüs moet de gemeente niet 'structureren' ➡ *Efeze heeft al 12_{jaar} oudsten & diakenen!*
- 'Hij nu zond van Milete een boodschap naar Efeze en riep de oudsten van de gemeente bij zich.' (Hd.20:17)

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Probleemtekst: 1Tim.2:10-12

8 Ik wil dan dat mannen in elke plaats bidden met opheffing van heilige handen, zonder toorn en twist.

9 Evenzo dat ook vrouwen zich tooien in waardige kleding met bescheidenheid en ingetogenheid, niet met haarvlechten en goud of parels of kostbare kleding;

10 Maar -zoals het vrouwen past die belijden godvrezend te zijn- door goede werken.

11 Een vrouw moet zich stil, in alle onderdanigheid laten leren;

12 maar ik sta aan een vrouw niet toe dat zij leert of over een man heerst, maar zij moet stil zijn.

13 Want Adam is eerst geformeerd, daarna Eva;

14 en Adam werd niet verleid, maar de vrouw werd verleid en viel in overtreding.

15 Maar zij zal bewaard blijven tijdens het ter wereld brengen van kinderen, als zij blijven in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid.

❖ Timotheüs moet de dwaalleer [uitroeien](#) en de gemeente terugvoeren tot [de gezonde leer](#)

‘Maar als ik uitblijf, schrijf ik opdat je weet **hoe men zich moet gedragen in het huis van God**, dat is de gemeente van de levende God, de pilaar en grondslag van de waarheid.’ (1Tim.3:15)

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Probleemtekst: 1Tim.2:10-12

8 Ik wil dan dat mannen in elke plaats bidden met opheffing van heilige handen, zonder toorn en twist.

9 Evenzo dat ook vrouwen zich tooien in waardige kleding met bescheidenheid en ingetogenheid, niet met haarvlechten en goud of parels of kostbare kleding;

10 Maar -zoals het vrouwen past die belijden godvrezend te zijn- door goede werken.

11 Een vrouw moet zich stil, in alle onderdanigheid laten leren;

12 maar ik sta aan een vrouw niet toe dat zij leert of over een man heerst, maar zij moet stil zijn.

13 Want Adam is eerst geformeerd, daarna Eva;

14 en Adam werd niet verleid, maar de vrouw werd verleid en viel in overtreding.

15 Maar zij zal bewaard blijven tijdens het ter wereld brengen van kinderen, als zij blijven in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid.

❖ Timotheüs moet de dwaalleer uitroeien en de gemeente terugvoeren tot de gezonde leer

‘Blijf, zoals ik je toen ik naar Macedonië reisde aangespoord heb, nog in Efeze, om sommigen te bevelen geen andere leer te brengen...’ (1Tim1:3)

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Probleemtekst: 1Tim.2:10-12

8 Ik wil dan dat mannen in elke plaats bidden met opheffing van heilige handen, zonder toorn en twist.

9 Evenzo dat ook vrouwen zich tooien in waardige kleding met bescheidenheid en ingetogenheid, niet met haarvlechten en goud of parels of kostbare kleding;

10 Maar -zoals het vrouwen past die belijden godvrezend te zijn- door goede werken.

11 Een vrouw moet zich stil, in alle onderdanigheid laten leren;

12 maar ik sta aan een vrouw niet toe dat zij leert of over een man heerst, maar zij moet stil zijn.

13 Want Adam is eerst geformeerd, daarna Eva;

14 en Adam werd niet verleid, maar de vrouw werd verleid en viel in overtreding.

15 Maar zij zal bewaard blijven tijdens het ter wereld brengen van kinderen, als zij blijven in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid.

❖ Timotheüs moet de dwaalleer uitroeien en de gemeente terugvoeren tot de gezonde leer

‘Timotheus, bewaar het jou toevertrouwde pand, terwijl je je afwendt van het ongoddelijk gezwets en de tegenstellingen van de ten onrechte zo genoemde kennis.

Sommigen zijn, door die te belijden, van het geloof afgedwaald! (1Tim.6:20,21)

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Alternatieve benadering van 1Timotheüs

- ❖ Timotheüs wordt opgeroepen tot handelen in deze crisissituatie; **Het probleem zijn de valse leraren**
- ❖ Deze visie wordt ondersteund door de volgende aspecten en passages

Wie zijn ze?

- ❖ Mensen die opstaan uit **hun eigen midden**, zoals *Paulus jaren voordien had aangekondigd!*

'...en uit uzelf zullen mannen opstaan, die verdraaide dingen spreken om de discipelen achter zich af te trekken.' (Hd.20:30)

- ❖ Zij wanen zich '**onderwijzers van de Wet**' = **Israëls Geschriften!**

'Blijf, zoals ik je toen ik naar Macedonië reisde aangespoord heb, nog in Efeze, om sommigen te bevelen geen andere leer te brengen en zich niet bezig te houden met fabels en eindeloze geslachtsregisters, die veeleer twistvragen tot gevolg hebben dan Gods rentmeesterschap dat in het geloof is. Het doel nu van het bevel is liefde uit een rein hart en uit een goed geweten en uit een ongeveinsd geloof. Sommigen zijn daarvan afgeweken en hebben zich gewend tot zinloos gepraat. **Zij willen leraars van de wet zijn, zonder te begrijpen hetzij wat zij zeggen of waarover zij zich zo stellig uitspreken.**' (1Tim.1:3-6)

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Alternatieve benadering van 1Timotheüs

- ❖ Timotheüs wordt opgeroepen tot handelen in deze crisissituatie; **Het probleem zijn de valse leraren**
- ❖ Deze visie wordt ondersteund door de volgende aspecten en passages

Wie zijn ze?

- ❖ Mensen die opstaan uit **hun eigen midden**, zoals *Paulus jaren voordien had aangekondigd!*
 - '...en uit uzelf zullen mannen opstaan, die verdraaide dingen spreken om de discipelen achter zich af te trekken.' (Hd.20:30)
- ❖ Zij wanen zich '**onderwijzers in de 'hogere kennis'** (gnosis)
 - 'Timotheus, bewaar het jou toevertrouwde pand, terwijl je je afwendt van het ongoddelijk gezwets en de tegenstellingen van de **ten onrechte zo genoemde kennis**.' (1Tim.6:20)

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Alternatieve benadering van 1Timotheüs

- ❖ **3 gegronde redenen** om aan te nemen dat die valse leraars, ook **leiders van de gemeente** zijn:
 - Aanzienlijke nadruk op de aard & karakter van leiderschap in de gemeente (3:1-16!)
 - Tuchtsancties opleggen en waakzaamheid bij aanstelling van leiderschap (5:20-25)
 - De brief is gericht aan Timotheüs maar indirect gericht aan de gehele gemeente!

- ❖ **Inhoud van hun valse leer?**
 - Mythes en eindeloze geslachtsregisters (1:4; 4:7 vgl. 2:11-15)
 - Aanzetten tot zelfvernedering & ascetisme (4:3-4,8; evt. 5:22,23)
 - Voorgesteld als 'gnosis' – zogenaamde 'hogere' kennis (6:20)
 - Proto – gnostische ketterijen (2:14-15) (begin van de latere gnostische dwaalleer in 2^e, 3^e eeuw)
 - Mogelijk 'ketterse' opvattingen over Adam & Eva en de zondeval
 - Mogelijk 'syncretisme' Joodse fabels (Eva) + heidense gedachten over de godin Artemis

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Alternatieve benadering van 1Timotheüs

❖ Gedrag & mentaliteit:

- Twistziek, eigenwijs, 'ziekelijk' uit op woordenstrijd (1:6; 6:4!)
- Zichzelf aangemeten leraars van de Wet (1:7-11)
- Bidden kennelijk alleen voor selecte groepen (2:1-6)
- Gedreven door, 'een wortel van alle kwaad' de geldzucht (6:3-10)
- Komen via de achterdeur binnen in huis(gemeenten), vooral bij jonge weduwen (5:11-15)
- Kennelijk veroorzaakt het gedrag van de betrokkenen laster (3:1-12; 5:14; 6:1-2)

❖ Paulus' reactie op de crisis:

- Beschouwt het als demonisch, zij die hen nalopen lopen achter satan aan (3:1-12; 5:14; 6:1-2)
- Heeft al 2 dwaalleraars geëxcommuniceerd Hymeneüs & Alexander: (1:20 vgl. 1Kor.5)
- Gezien de ernst van de situatie, is hij bezorgd of Timotheüs de situatie wel aan kan (4:12-5:2)

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Alternatieve benadering van 1Timotheüs

❖ **Bedoeling van Paulus' schrijven:**

- Hoopt spoedig terug te zijn (3:14-15) schrijft nu omwille van de nood, in afwachting
- Boodschap aan de gemeente: hoe men zich moet gedragen: slechte theologie = slecht gedrag (3:15)
 - a. Valse leraars verwerpen die vertonen wie ze werkelijk zijn
 - b. Vasthouden aan de waarheid in woord en daad (Timotheüsvoorbeeld navolgen!)
 - c. Timotheüs respecteren als was hij Paulus zelf
- Boodschap aan Timotheüs
 - a. Stop het promoten van valse leer (1:3-4)
 - b. Stop vooral de vrouwen die tonen licht vatbaar te zijn (2:9-15)
 - c. Geef acht op jezelf, en gedraag je op gepaste wijze (4:16) (in contrast met valse leraars!)
 - d. Wees sterk en standvastig in je opdracht, ik sta volledig achter je

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Probleemtekst: 1Tim.2:10-12

8 Ik wil dan dat mannen in elke plaats bidden met opheffing van heilige handen, zonder toorn en twist.

9 Evenzo dat ook vrouwen zich tooien in waardige kleding met bescheidenheid en ingetogenheid, niet met haarvlechten en goud of parels of kostbare kleding;

10 Maar -zoals het vrouwen past die belijden godvrezend te zijn- door goede werken.

11 Een vrouw moet zich stil, in alle onderdanigheid laten leren;

12 maar ik sta aan een vrouw niet toe dat zij leert of over een man heerst, maar zij moet stil zijn.

13 Want Adam is eerst geformeerd, daarna Eva;

14 en Adam werd niet verleid, maar de vrouw werd verleid en viel in overtreding.

15 Maar zij zal bewaard blijven tijdens het ter wereld brengen van kinderen, als zij blijven in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid.

- ❖ In 8-15 corrigeert Paulus overduidelijk **problematisch gedrag** onder de Efeziërs!
- ❖ Vers 8 is direct gericht tegen de valse leraars die twistziek zijn! (voeren ze ook strijd door gebeden?)
- ❖ Vers 9 - 10 is gericht tegen 'gegoede' vrouwen die al te opzichtig gekleed zijn

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Probleemtekst: 1Tim.2:10-12

10 Maar -zoals het vrouwen past die belijden godvrezend te zijn- door goede werken.

11 Een vrouw moet zich stil, in alle onderdanigheid laten leren:

12 maar ik sta aan een vrouw niet toe dat zij leert of over een man heerst, maar zij moet stil zijn.

13 Want Adam is eerst geformeerd, daarna Eva;

14 en Adam werd niet verleid, maar de vrouw werd verleid en viel in overtreding.

15 Maar zij zal bewaard blijven tijdens het ter wereld brengen van kinderen, als zij blijven in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid.

- ❖ Let op de overgang van meervoud naar enkelvoud in vers 10 en 11! vrouwen – ‘vrouw’
- ❖ Let op hoe vers 11 begint en eindigt in vers 12 met ‘**stil zijn**’ (hesuchia), wat een insluiting vormt
- ❖ **Wat wijst op onrustig zijn: lawaaierig & opstandig ➡ zorgt voor onrust & beroering**
- ❖ Op rustige, respectabele & onderdanige manier leren: gepaste gedrag voor een goede student
- ❖ Let op dat ‘vrouw’ & ‘man’ ^(vers12) opnieuw enkelvoud is en ‘letterlijk’ genomen, *niet algemeen is*

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Probleemtekst: 1Tim.2:10-12

10 Maar -zoals het vrouwen past die belijden godvrezend te zijn- door goede werken.

11 Een vrouw moet zich stil, in alle onderdanigheid laten leren;

12 maar ik sta aan een vrouw niet toe dat zij leert of over een man heerst, maar zij moet stil zijn.

13 Want Adam is eerst geformeerd, daarna Eva;

14 en Adam werd niet verleid, maar de vrouw werd verleid en viel in overtreding.

15 Maar zij zal bewaard blijven tijdens het ter wereld brengen van kinderen, als zij blijven in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid.

- ❖ ‘**ik sta niet toe**’ = ‘*epitrep*’ → geen universeel, maar een lokaal, specifiek of beperkt ‘**verbod**’
- ❖ Niet het gebruikelijke woord ‘**exhousia**’ maar ‘**authenten**’ → een hapax legomenon!
- ❖ 1Kor.11:10 → een vrouw heeft ‘**exhousia**’ op haar eigen hoofd, door de inwonende Geest!
- ❖ ‘**authenten**’ kan betekenen: domineren, controleren, gewelddadig gedrag, *zelfs moord*...
- ❖ *Wat dus sowieso ongepast gedrag is voor man & vrouw in het huwelijk en in de gemeente*

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Probleemtekst: 1Tim.2:10-12

10 Maar -zoals het vrouwen past die belijden godvrezend te zijn- door goede werken.

11 Een vrouw moet zich stil, in alle onderdanigheid laten leren;

12 maar ik sta aan een vrouw niet toe dat zij leert of over een man heerst, maar zij moet stil zijn.

13 Want Adam is eerst geformeerd, daarna Eva;

14 en Adam werd niet verleid, maar de vrouw werd verleid en viel in overtreding.

15 Maar zij zal bewaard blijven tijdens het ter wereld brengen van kinderen, als zij blijven in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid.

- ❖ Chrysostomus gebruikt dit woord in een homilie om ‘**despotisch gedrag**’ aan te geven!
- ❖ **Een noodzakelijke keuze** ➡ Gaat het hier om **leren** en **heersen** of ...‘**heersend leren**’?
- ❖ In het 1^e geval hebben beiden niks met elkaar te maken, en past ‘**leren**’ goed bij vers 11
- ❖ In het 2^e geval staat Paulus alleen een **bepaalde manier** van onderwijzen niet toe

‘Maar Ik heb tegen u, dat u de vrouw Izebel, die zich een profetes noemt, laat begaan; en zij leert en misleidt mijn slaven om te hoereren en afgodenoffers te eten’. (Opb.2:20)

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Probleemtekst: 1Tim.2:10-12

10 Maar -zoals het vrouwen past die belijden godvrezend te zijn- door goede werken.

11 Een vrouw moet zich stil, in alle onderdanigheid laten leren;

12 maar ik sta aan een vrouw niet toe dat zij leert of over een man heerst, maar zij moet stil zijn.

13 Want Adam is eerst geformeerd, daarna Eva;

14 en Adam werd niet verleid, maar de vrouw werd verleid en viel in overtreding.

15 Maar zij zal bewaard blijven tijdens het ter wereld brengen van kinderen, als zij blijven in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid. [Het woord is betrouwbaar!](#)

- ❖ Hoe het ook zij, er is niets wat er op wijst dat vrouwen geen gezonde leer mogen onderwijzen
- ❖ Gezien de situatie ➡ **'slechte leer en 'agressief' bazig gedrag** dat niet toegestaan is
- ❖ **Vers 14 & 15 is niet noodzakelijkerwijs de reden voor 'het verbod' in vers 12!**
- ❖ *Oude 'joods - Chr..' teksten wijzen op een 'zeer vrije' zinnebeeldige interpretatie van **Gen.1-3***
- ❖ *De hoofdredenen zijn de mythische elementen van bomen met krachten, pratende slang enz. . .*

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Probleemtekst: 1Tim.2:10-12

10 Maar -zoals het vrouwen past die belijden godvrezend te zijn- door goede werken.

11 Een vrouw moet zich stil, in alle onderdanigheid laten leren;

12 maar ik sta aan een vrouw niet toe dat zij leert of over een man heerst, maar zij moet stil zijn.

13 Want Adam is eerst geformeerd, daarna Eva;

14 en Adam werd niet verleid, maar de vrouw werd verleid en viel in overtreding.

15 Maar zij zal bewaard blijven tijdens het ter wereld brengen van kinderen, als zij blijven in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid. [Het woord is betrouwbaar!](#)

- ❖ **Joodse mystieke groeperingen houden er zeer 'verwongen ideeën' over Gen.1-3 op na!**
- ❖ Eva wordt geëerd als een machtige heldin, *Adam is de ongelukkige die bewust verleid werd*
- ❖ Eva is 'de geest' en Adam is 'de ziel', toen zij 'verenigd' werden schonk zij hem 'leven'
- ❖ Eva verlangde naar 'verborgen' kennis (gnosis) die de slang haar geschonken heeft. . .
- ❖ Eva is dan ook superieur aan Adam en heeft hem 'goddelijke kennis' onderwezen

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Wat bedoelt Paulus met de 'gezonde' leer?

'Zij willen leraars van de wet zijn, zonder te begrijpen hetzij wat zij zeggen of waarover zij zich zo stellig uitspreken. Maar wij weten dat de wet goed is als iemand haar wettig gebruikt, doordat hij dit weet dat de wet niet bestemd is voor een rechtvaardige, maar voor wettelozen en weerspannigen, ...en al wat verder ingaat tegen [de gezonde leer](#), volgens het evangelie van de heerlijkheid van de gelukkige God dat mij is toevertrouwd.' (1Tim.1:7-11 selectie)

'de relatie tussen de evangeliën en het "evangelie" is te rijk om simplistisch te worden omschreven, zoals meestal wordt gedaan. Alles is gerelateerd aan Jezus beloften, koninkrijk, toekomst, kracht en bekendmaking. Het evangelie is de bekendmaking van het verhaal van Gods zoon, Jezus van Nazareth, die in de kracht van de Geest, de heerschappij van God en Zijn Koninkrijk kwam verkondigen, als de vervulling van Gods beloften die Hij voorheen had gemaakt, om de mensheid van de zondesschuld en de macht van de dood te verlossen, het begin van een nieuwe schepping in de Geest, die het grote verhaal tot zijn doel leidt.

Creatie van de vrouw & relatie tot de man

Wat bedoelt Paulus met de 'gezonde' leer?

'Zij willen leraars van de wet zijn, zonder te begrijpen hetzij wat zij zeggen of waarover zij zich zo stellig uitspreken. Maar wij weten dat de wet goed is als iemand haar wettig gebruikt, doordat hij dit weet dat de wet niet bestemd is voor een rechtvaardige, maar voor wettelozen en weerspannigen, ...en al wat verder ingaat tegen [de gezonde leer](#), volgens het evangelie van de heerlijkheid van de gelukkige God dat mij is toevertrouwd.' (1Tim.1:7-11 selectie)

Het is het gekende concept naar Israëls Geschriften:

het goede nieuws dat Jezus de langverwachte belofte van de terugkeer van Jahweh als Koning, in de kracht van Gods Geest, zijn volk terugvoert uit ballingschap naar het ware beloofde land van de nieuwe schepping, met alle bijhorende beloftes die al eeuwen de hoop van Israël waren. [De Heer Jezus en de apostelen, vatten al deze concepten samen in één enkel woord: 'evangelie'.](#)

The image features a stone wall with a central horizontal band. The band has a reddish-brown, cracked texture, and the word "GENESIS" is written across it in large, bold, golden-yellow letters. The letters are slightly recessed into the band, and the cracks in the band's surface run over and under the letters, giving it an ancient, weathered appearance. The stone wall above and below the band is composed of large, irregular, greyish-brown stones with visible mortar joints.

GENESIS